

Regional plan for klima og energi i Østfold (2019-2030)

Høringsdokument

Skjema for høringsinnspill

Regional plan for klima og energi i Østfold er nå på høring. Denne planen skal hjelpe oss med å redusere klimagassutslippene i fylket og få en raskere omlegging til fornybar energi.

For å gjennomføre planen skal det utarbeides årlige klimabudsjett. Her skal strategier og tiltak konkretiseres nærmere. Hvis du har ideer til gode tiltak, eller innspill til hva slags strategier og tiltak som bør prioriteres i arbeidet med klimabudsjett, ber vi om at disse spilles inn her: [egen lenke]

Har du noen innspill til hva som kan forbedres i planen? Skriv dem inn i skjemaet på [nettside her], eller send dem til oss på epost eller post.

Frist for høringsinnspill: 10. september 2019

Send innspill til:

Østfold fylkeskommune

Postboks 220
1702 Sarpsborg

e-post: postmottak@ostfoldfk.no

Merk brevet: Høring klimaplan

Skjema for høringsinnspill

Navn:	Østfold Bondelag
Organisasjon/sektormyndighet (om relevant):	
Adresse:	Løkenveien 4, 1811 Askim
E-post:	ostfold@bondelaget.no
Telefon:	69 89 81 50
Dato:	03.09.2019

Vi ønsker særlig svar på følgende spørsmål:

➤ Er målene tydelige og ambisiøse nok?

- **Side 4 – Areal, stedsutvikling og bygg – Pkt. 1**

«Innen 2030 skal omdisponering av karbonbindende arealer som skog, myr og jordbruksmark til infrastruktur og boliger **reduseres kraftig**. Netto karbonbinding i jord og skog skal økes med 20 % sammenlignet med 2010.»

Vi mener «**reduseres kraftig**» må tydeliggjøres bedre ved å bruke et tallfestet og målbart mål, og helst gjennom en nullvisjon for tap av matjord. Østfold har mye av landets best egnede jord for matproduksjon. Jordvern er klimasmart, noe FNs siste klimarapport understreker. Østfold må praktisere et langt strengere jordvern enn det nasjonale jordvernmålet legger opp til.

- **Side 4 – Areal, stedsutvikling og bygg – Pkt. 5**

«Innen 2050 skal materialene brukt i bygg- og anleggsvirksomheten i Østfold ha lavt klimafotavtrykk, økt gjenbruksgrad og være fossilfri.»

Fylkeskommunen som offentlig aktør kan og bør være pådriver for at nybygg oppføres så klima- og miljøvennlig som mulig. Vi vil peke på at økt bruk av tre i bygg kan gi store klimagevinster.

- **Side 5 – Landbruk – Pkt. 1**

«Energibruken i landbruket i Østfold skal være fossilfri innen 2030.»

Dette er i tråd med det Bondelaget har satt som mål, hvilket betyr at fossile kilder til oppvarming av blant annet fjøs, veksthus og korntørker må byttes ut med fossilfrie alternativer.

- **Side 5 – Landbruk – Pkt. 2**

«Matproduksjonen i Østfold skal øke med 20 % innen 2030, men utslippene pr produserte enhet skal være 20 % lavere enn i 2016.»

Det at klimagassutslippene skal reduseres pr produserte enhet eller produktgruppe, er i tråd med Stortingets føringer og jordbrukets egen klimaavtale. I FNs bærekraftsmål og Parisavtalen fremmes et prinsipp om at klimatiltak ikke skal true matproduksjonen. Jordvern er derfor svært viktig, som nevnt tidligere. Utslippsreduksjoner kan ikke skje på bekostning av nasjonal matsikkerhet og vår mulighet til å øke selvforsyningsgraden ved å produsere mer mat på egne ressurser. For fremtida må det være mulighet for å dyrke opp skogarealer for å kunne imøtekomme behovet for økt matproduksjon.

➤ Savner du noen temaer, eller er det noe du mener mangler eller burde belyses bedre?

- **Side 22 – Landbruk – Avsnitt om karbonlagring, første setning**

«Landbruket i Østfold bidrar allerede til å binde store mengder karbon gjennom blant annet **eng og beiter**, samt tilvekst i skogen.»

Vi vil peke på ordningen Regionale Miljøprogram (RMP) har tiltak som bidrar til å øke innholdet av karbon i matjorda. Åker bidrar også til å lagre karbon, avhengig av agronomisk praksis. Et tiltak for å øke karboninnholdet i jorda, er å tilføre biokull.

➤ Har du forslag til forbedringer i planen?

- **Side 9 – Tabell – Energibalanse versus side 23 – Energi, første setning**

I tabellen står det at landbruket produserer like mye energi (600 GWh) som det forbruker (600 GWh). På side 23 oppgis det at «Landbruket i Østfold produserer i dag minst 500 GWh energi, først og fremst knyttet til bioenergi som ved, flis og halm, men også noe solenergi og biogass.» Vi vil gjøre oppmerksom på at det er brukt forskjellige tall om landbrukets energiproduksjon i planen, og antar det er 600 GWh som er korrekt.

Vi mener også at det bør belyses bedre under kapittel om landbruk og avsnittene om energi, at landbrukssektoren ikke forbruker mer energi enn det som produseres (jfr. tabell side 9).

➤ Er det noe i planen du mener det er viktig å beholde/ikke endre?

- **Kommentar: Side 22 – Landbruk – Avsnitt om karbonlagring**

Det er en viktig presisering som gjøres i forslaget om at matjorda er en ikke-fornybar ressurs, og at drift og bevaring av matjorda er viktige miljø- og klimatiltak.

Vi mener det er svært viktig at Østfold praktiserer en nullvisjon for omdisponering av dyrkbar jord. Når det gjelder omdisponering av myr, stiller vi oss kritiske til nullvisjonen som foreslås i planen. Vi mener det skal være mulig å omdisponere myr til matjord, spesielt når denne har en gjennomsnittsdypde under 1 meter. Vi støtter en nullvisjon for omdisponering av myr til *andre formål enn matproduksjon*, herunder boliger, næring og samferdsel.

➤ Har du andre kommentarer eller innspill?

Jordbruket opplever klimaendringene direkte. Vår næring er en viktig bidragsyter til det grønne skiftet både gjennom karbonbinding, og produksjon av fornybar energi og drivstoff.

Jordbruket, ved Norges Bondelag og Norges Bonde- og Småbrukarlag, har forhandlet frem en klimaavtale for jordbruket sammen med regjeringen. I perioden 2021-2030 skal jordbruket arbeide for økt opptak og redusert utslipp av klimagasser. Målet er at utslippene fra jordbruket skal reduseres med 5 millioner CO2-ekvivalenter innen 2030.

I Østfold finnes det arealer som kun er egnet til gras, og vi ser at den foreslåtte planen peker på dette. Det er en pågående diskusjon om å redusere produksjonen av rødt kjøtt som et klimatiltak. Dette berører sentrale landbrukspolitiske spørsmål. Det er en bred politisk målsetting å øke norsk matproduksjon basert på norske ressurser og å videreutvikle landbruket over hele landet. I denne sammenheng er det å holde grasarealene i drift helt sentralt.